

“Rücu” hakikati

İ'lem Eyyühel-Aziz! Her kim kendisini Allah'a mal ederse, bütün eşya onun lehinde olur. Ve kim Allah'a mal olmazsa, bütün eşya onun aleyhinde olur. Allah'a mal olmak ise, bütün eşyayı terk ve her şeyin ondan olduğunu ve ona rücu ettiğini bilmekle olur. (Mesnevî-i Nuriye)

“Ne suretle Allah'ı inkâr ediyorsunuz? Halbuki sizin hayatınız yoktu, o size hayatı verdi; sonra sizi öldürecektir, sonra yine hayat verecektir, sonra O'na rücu' edip gideceksiniz.” (Bakara, 28)

Rücunun lügat manası geri dönmek demektir. Zira elest bezminde “Ben sizin Rabbiniz değil miyim? sorusuna muhatap olan ruhlarımız “Evet, Sen bizim Rabbimizsin” diyerek cevap vermiştir. Ve ruhlar âleminde imtihan âlemine gönderilen beşer, bu imtihan âlemi kapandıktan sonra kabirden geçecek ardından mahşer âlemine çıkarılacak ve Rabbine döndürülecektir yani yine O'nun huzuruna toplanacaktır. Binaenaleyh bu âleme getirildiğimiz gibi ölüp tekrar sonunda O'na döndürüleceğiz.

İnsan, yok iken Cenâb-ı Hakk'ın irade ve emriyle varlık âlemine gelmiştir. Öldükten sonra da yine “Ol der oluverir” sırrına mazhar olarak bir emirle tekrar aslına rücu edecektir. Ölümünden sonraki safhada da dirilme ve mahşere çıkma gerçekleşecektir. Yani insan var edilmeden önce Allah'ın ilminde iken, yaratılarak ilim dairesinden kudret dairesine geçmiştir. Bu âlemden de ahiret âlemine geçişi ölümle vuku bulduğundan tekrar ilim dairesine geçer. Ardından mahşer âlemine geçmesi için tekrar diriltildiğinden tekrar kudret dairesine geçiş söz konusu olmaktadır. Yani insan Rabbinin huzuruna tekrar döndürülmektedir. İmtihan kapısından iman ve itaatle geçenler bir bayram edasıyla tekrar O'na rücu eder. Yani Cenâb-ı Hakk'ın huzuruna varır.

“Rücu” kelimesinin manasını bir şeyin neticesinin ve sonucunun kaynağına inme ve esasına dönmek şeklinde anlayabiliriz. Çünkü bütün netice ve sonuçların asıl kaynağı ve hakikî esası, Allah’ın kudret ve ilmidir. Meselâ meyve bir netice iken ağaç, kök ve toprak bir vesiledir ki Cenâb-ı Hakk’ın kudret ve ilminin esmasına mazhar olmalarıyla birlikte hakikî kaynağa birer perdedirler. İşte insan, iman ile bu asıl kaynağa rücu ederek Hâlık’ını malik bilmeli, her şeyin O’ndan geldiğini görmelidir. Yani esbap perdelerinin ardındaki İlâhî kudreti anlayarak O’na perestîş edip, rücu etmelidir.

Bir diğer perspektiften rücu kelimesini ele alırsak, Enbiya Sûresi’nin 35. âyetinde “Sizi, bir imtihan olarak, şer ve hayırla deneyeceğiz. Hepiniz de nihayet bize döndürüleceksiniz” buyrulduğu gibi bu fani âlemin geçici olması asıl yurdun ahiret âlemleri olması yönüyle de rücu kelimesi bize ebedî mekânımıza döndürüleceğimiz mesajını vermektedir. Binaenaleyh insan, bu dünyadan ahirete ebedî kalmak için rücu edecektir.

Şeyma TÜRKAN